

V Bruseli 13. júna 2016
(OR. en)

9197/16

ECOFIN 449
UEM 196
SOC 313
EMPL 209
COMPET 283
ENV 328
EDUC 183
RECH 175
ENER 191
JAI 437

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. dok. Kom.:	9124/16 ECOFIN 416 UEM 166 SOC 280 EMPL 176 COMPET 253 ENV 297 EDUC 153 RECH 145 ENER 158 JAI 403 - COM(2016) 327 final
Predmet:	Odporúčanie na ODPORÚČANIE RADY, ktoré sa týka národného programu reforiem Estónska na rok 2016 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Estónska na rok 2016

Delegáciám v prílohe zasielame uvedený návrh odporúčania Rady vychádzajúci z návrhu Komisie COM(2016) 327 final, ktorý zrevidovali a odsúhlasili rôzne výbory Rady.

ODPORÚČANIE RADY

Z...,

**ktoré sa týka národného programu reforiem Estónska na rok 2016
a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Estónska na rok 2016**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii¹, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

keďže:

- (1) Komisia 26. novembra 2015 prijala ročný prieskum rastu, čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2016. Priority ročného prieskumu rastu schválila Európska rada v dňoch 17. až 18. marca 2016. Komisia 26. novembra 2015 prijala na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011² správu o mechanizme varovania, v ktorej Estónsko určila za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady týkajúce sa hospodárskej politiky v eurozóne. Toto odporúčanie schválila Európska rada na zasadnutí 18. – 19. februára 2016 a Rada ho prijala 8. marca 2016³. Ako krajina, ktorej menou je euro, a vzhľadom na úzke prepojenia medzi hospodárstvami v hospodárskej a menovej únii by Estónsko malo zabezpečiť úplné a včasné vykonávanie tohto odporúčania.
- (2) Správa o Estónsku na rok 2016 bola uverejnená 26. februára 2016. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Estónsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých Radou 14. júla 2015, ako aj pokrok Estónska pri dosahovaní jeho národných cieľov stratégie Európa 2020. Obsahovala aj hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Komisia predstavila 8. marca 2016 výsledky hĺbkového preskúmania. Komisia na základe svojej analýzy dospela k záveru, že v Estónsku neexistujú makroekonomické nerovnováhy.
- (3) Estónsko predložilo 28. apríla 2016 svoj program stability na rok 2016 a 10. marca 2016 svoj národný program reforiem na rok 2016. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ Ú. v. EÚ C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (4) Príslušné odporúčania pre jednotlivé krajiny sa zohľadnili pri programovaní európskych štrukturálnych a investičných fondov na roky 2014 – 2020. Podľa článku 23 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013⁴ platí, že ak je to nevyhnutné na podporu vykonávania príslušných odporúčaní Rady, Komisia môže požiadať členský štát, aby preskúmal svoju partnerskú dohodu a príslušné programy a navrhol ich zmeny. Komisia poskytla ďalšie informácie o tom, ako bude využívať toto ustanovenie, v usmerneniach o uplatňovaní opatrení spájajúcich účinnosť európskych štrukturálnych a investičných fondov s riadnou správou hospodárskych záležitostí.
- (5) Na Estónsko sa v súčasnosti vzťahuje preventívna časť Paktu stability a rastu. Vo svojom programe stability na rok 2016 vláda plánuje celkový deficit na úrovni približne 0,5 % HDP v období rokov 2016 – 2018 a následne by sa mal dosiahnuť vyrovnaný rozpočet. V štrukturálnom vyjadrení Estónsko počas celého programového obdobia aj naďalej plní strednodobý rozpočtový cieľ, ktorým je vyrovnaný rozpočet. Podľa programu stability sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP zostane v roku 2017 na úrovni 10 % HDP a následne klesne na 9,5 % HDP v roku 2020. Makroekonomický scenár, z ktorého vychádzajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný na rok 2016, ale optimistický na rok 2017. Na základe prognózy Komisie z jari 2016 sa predpokladá, že štrukturálne saldo sa z prebytku vo výške 0,6 % HDP v roku 2015 zmení na vyrovnaný rozpočet v roku 2016 a na malý deficit vo výške 0,2 % HDP v roku 2017, čo možno považovať za úroveň blízku strednodobému rozpočtovému cieľu. Ďalšie odchýlky by sa posudzovali vzhľadom na požiadavku udržať štrukturálne saldo na úrovni strednodobého rozpočtového cieľa. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a po zohľadnení prognózy Komisie z jari 2016 zastáva názor, že možno očakávať, že Estónsko dodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Estónsko prijalo dôležité kroky na zlepšenie účasti na trhu práce, okrem iného aj vykonaním reformy v oblasti pracovnej spôsobilosti. Reforma, ktorá nadobudla účinnosť v januári 2016 a v plnom rozsahu sa bude vykonávať od januára 2017, prinesie celkové zvýšenie ponuky pracovnej sily. Opätovné začlenenie osôb, ktoré boli mimo trhu práce dlhší čas, bude výzvou. Zavádzajú sa nové aktívne opatrenia trhu práce s cieľom pomôcť príjemcom v rámci reformy v oblasti pracovnej spôsobilosti vstúpiť na trh práce a zotrvať na ňom, pričom k zmenám došlo aj v rámci systému finančnej podpory.
- (7) Estónsko prijalo opatrenia na zlepšenie pracovných stimulov tým, že znížilo daňové zaťaženie práce v prípade všetkých príjmových skupín vrátane osôb s nízkym príjmom. To mohlo prispieť k tomu, že Estónsko má v porovnaní s priemerom EÚ nižšiu mieru nezamestnanosti a vyššiu mieru zamestnanosti nízkokvalifikovaných pracovníkov. V rámci opatrení, ktoré sa už prijali, sa od roku 2017 plánuje dodatočné vrátenie dane pre osoby s nízkym príjmom. To však vedie k vysokým účinným hraničným daňovým sadzbám, čo by mohlo vytvoriť riziko pasce nízkej mzdy a riziko vyplácania mzdy v hotovosti. Vplyv týchto opatrení bude známy až po ich vyhodnotení.
- (8) Vykonávanie stratégie celoživotného vzdelávania 2020 spolu s programom odborného vzdelávania a prípravy na roky 2015 – 2018 pomohlo zvýšiť účasť na odbornom vzdelávaní a odbornej príprave a ich relevantnosť pre trh práce. Očakáva sa, že vzrastie podiel študentov odborného vzdelávania a odbornej prípravy zapojených do učňovskej prípravy, ale miera predčasného ukončenia školskej dochádzky v rámci odborného vzdelávania a odbornej prípravy aj naďalej vyvoláva obavy.
- (9) Stále existujú určité nedostatky, pokiaľ ide o vzdelávanie v ranom detstve a zariadenia starostlivosti o deti vo veku do 3 rokov, ale situácia sa zlepšuje a každý rok vznikajú nové zariadenia.

- (10) Rozdiel v odmeňovaní žien a mužov v Estónsku je najvyšší v celej Únii a v roku 2014 predstavoval 28,3 %. V dôsledku toho vzniká riziko, že potenciál žien sa nevyužíva v plnej miere. Príčinou rozdielu v odmeňovaní žien a mužov je okrem iných faktorov profesijná a sektorová rodová segregácia na trhu práce, nedostatočná transparentnosť miezd v súkromnom sektore a dlhšie obdobia prerušenia kariéry u žien z dôvodu povinností súvisiacich so starostlivosťou o iné osoby. Vláda ohlásila súbor opatrení na riešenie rozdielov v odmeňovaní žien a mužov. Plánované opatrenia, ku ktorým okrem iného patrí zlepšenie zberu údajov, poverenie inšpektorátov práce úlohou monitorovať, ako zamestnávateľia uplatňujú zásadu rovnakej odmeny, podpora transparentnosti miezd, poskytovanie stimulov otcom, aby si čerpali časť rodičovskej dovolenky, a zlepšenie prístupu k zariadeniam starostlivosti o deti, sa ešte musia prijať a vykonať. Plán sociálnej starostlivosti na obdobie rokov 2016 – 2023 zahŕňa ciele v oblasti rodovej rovnosti, ako aj opatrenia na boj proti rodovej segregácii na trhu práce a boj proti stereotypom. Plánujú sa opatrenia zamerané na zníženie záťaže súvisiacej so starostlivosťou v rodinách a podporu návratu osôb, ktoré sa starajú o iné osoby, na trh práce, čo by malo mať pozitívny vplyv na účasť žien na trhu práce.
- (11) V Estónsku nie je prístup k verejným službám zaručený vo všetkých obciach a poskytovanie kvalitných služieb v oblastiach, ako je doprava, vzdelávanie, dlhodobá starostlivosť o starších ľudí a iné sociálne služby, je na miestnej úrovni stále výzvou. V marci 2016 vláda predložila parlamentu návrh zákona o administratívnej reforme, ktorý by mal pripraviť pôdu pre reformu miestnej samosprávy. Táto reforma predpokladá dobrovoľné fúzie i fúzie iniciované vládou s cieľom ponúknuť dostupné a kvalitné služby a zabezpečiť efektívnejšiu a kompetentnejšiu správu vecí verejných. V zmenenom zákone o sociálnej starostlivosti sa stanovujú minimálne požiadavky pre deväť sociálnych služieb, ale jeho vykonávanie ohrozujú nedostatky pri poskytovaní služieb obcami. Navrhovaná reforma miestnej samosprávy ešte nebola prijatá.

- (12) Estónsko má jeden z najvyšších podielov investícií na HDP v súkromnom i vo verejnom sektore. Estónsko však stojí pred určitými výzvami, pokiaľ ide o ďalšie zlepšenie jeho investičného prostredia. Estónsko prijalo opatrenia na vykonanie stratégie pre oblasť výskumu, vývoja a inovácií pod názvom „Knowledge-based Estonia“ (Estónsko založené na poznatkoch) a stratégie pre rast v oblasti podnikania, ktoré spolu vytvárajú rámec pre inteligentnú špecializáciu. Zabezpečenie priaznivej súčinnosti medzi týmito stratégiami môže pomôcť v stimulovaní súkromných investícií do výskumu, vývoja a inovácií, a to najmä vzhľadom na to, že investície do podnikového výskumu a technológií klesli v roku 2014 na 0,6 % HDP a Estónsko pravdepodobne v roku 2020 nedosiahne svoj cieľ týkajúci sa investícií do výskumu, vývoja a inovácií na úrovni 3 % HDP. Počet podnikov spolupracujúcich s výskumnými inštitúciami je obmedzený, čo má za následok nižší počet patentových prihlášok. V posledných rokoch sa zdá, že celková štruktúra vývozu spracovaných výrobkov z Estónska sa posunula smerom k výrobkom nižšej hodnoty. Nedostatok pracovnej sily a zručností môže byť prekážkou brániacou vo vyššej miere investovania do odvetví špičkových technológií.
- (13) Komisia vykonala v kontexte európskeho semestra komplexnú analýzu hospodárskej politiky Estónska, ktorú uverejnila v správe o tejto krajine na rok 2016. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Estónsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Estónsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí EÚ zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do ďalej uvedených odporúčaní 1 a 2.
- (14) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability a zastáva názor, že možno očakávať, že Estónsko dodrží ustanovenia Paktu stability a rastu.

TÝMTO ODPORÚČA, aby Estónsko v rokoch 2016 a 2017 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Zabezpečiť poskytovanie a dostupnosť vysoko kvalitných verejných služieb, a to najmä sociálnych služieb, na miestnej úrovni okrem iného aj prijatím a vykonaním navrhovanej reformy miestnej samosprávy. Prijat' a vykonať opatrenia na zníženie rozdielov v odmeňovaní žien a mužov vrátane tých, ktoré sú stanovené v pláne sociálnej starostlivosti.
2. Podporovať súkromné investície do výskumu, vývoja a inovácií, a to aj posilnením spolupráce medzi akademickou obcou a podnikmi.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*
